

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

Andre kvartal 2019

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), kommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftprosjekter, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten viser status for konsesjonsbehandling av kraftverk, volumet av ny kraft som er på vei inn i det norske kraftsystemet, og status i elsertifikatorordningen. En nærmere forklaring av innholdet i rapporten er gitt på siste side.

Spørsmål kan rettes til Seksjon for ressurs og kraftproduksjon i NVE, v/Fredrik Arnesen (tlf. 416 69 694) eller Seming Skau (tlf. 22 95 94 17).

Oppsummering av andre kvartal 2019

- 0,4 TWh vannkraftproduksjon ble satt i drift.
- 10,9 TWh vann- og vindkraft er under bygging.
- OED og NVE ga endelig tillatelse til 0,2 TWh ny produksjonskapasitet.

0,4 TWh ny vannkraftproduksjon ble satt i drift i løpet av kvartalet

I løpet av andre kvartal har NVE registrert at det er satt i drift ti vannkraftprosjekter med en samlet installert effekt og midlere årsproduksjon på henholdsvis 165 MW og 354 GWh. Det største prosjektet er nytt aggregat i Vamma kraftverk i kommunene Askim og Skiptvedt som gir en midlere årlig produksjonsøkning på 230 GWh. I første halvår er det sammenlagt kommet inn 0,7 TWh ny kraftproduksjon.

Vindkraftprosjektet Storheia (980 GWh) i Bjugn og Åfjord kommuner har begynt å levere den første kraften, og hele prosjektet er forventet ferdigstilt i løpet av inneværende år.

10,9 TWh ny vann- og vindproduksjon er under bygging

Ved utgangen av andre kvartal er det registret 68 vannkraftprosjekter med en samlet årsproduksjon på 2,3 TWh som er under bygging. Videre er 21 vindkraftprosjekter med samlet årsproduksjon på 8,6 TWh under bygging. Sammenlignet med første kvartal er det 14 flere prosjekter med en samlet årsproduksjon på 1,4 TWh som nå er under bygging.

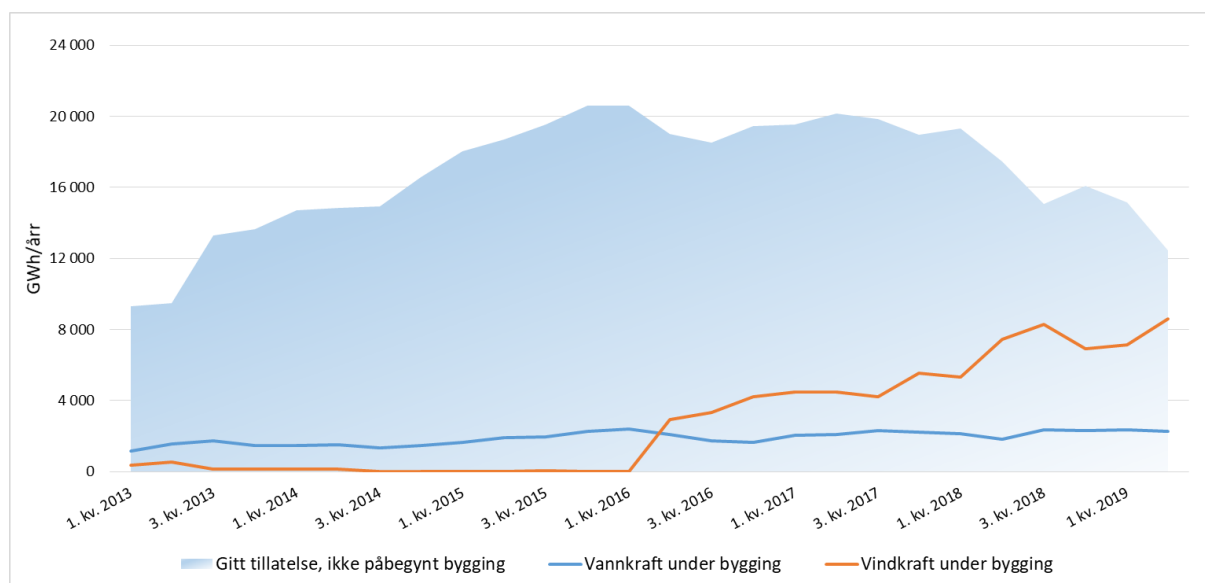
0,2 TWh ny kraftproduksjon er gitt endelig tillatelse

Det ble i løpet av kvartalet gitt endelig tillatelse av OED og NVE til 0,2 TWh ny vannkraftproduksjon fordelt på ti prosjekter. Dette er fordelt på fire små kraftverk med samlet årsproduksjon på 39 GWh og fem opprustings- og utvidelsesprosjekter med samlet årsproduksjon på 100 GWh. Videre har OED gitt tillatelse til Fardalen kraftverk i Årdal kommune på 23 MW og midlere årsproduksjon på 56 GWh.

I siste kvartal vises det at det er gitt konsesjon til et vindkraftverk med en årsproduksjon på 350 GWh. Dette er ikke konsesjon til ny kraftproduksjon utover det som er tildelt før, men skyldes at

Varanger Krafthydrogen AS har overtatt konsesjonen for tredje utbyggingstrinn av Raggovidda vindkraftverk.

Figur 1: Historisk utvikling av endelige tillatelser som ikke er benyttet, samt vann- og vindkraftprosjekter under bygging etter kvartalet ved utgangen av hvert kvartal.

Endelige avslag til tre prosjekter i løpet av kvartalet

NVE ga endelig avslag til tre vannkraftprosjekter i løpet av kvartalet. Samlet årsproduksjon for disse er på 15 GWh.

Ti nye godkjenninger i elsertifikatordningen i løpet av kvartalet

I andre kvartal ble ni vannkraftprosjekter og ett solkraftanlegg godkjent i ordningen med elsertifikater. Samlet årsproduksjon fra disse er på 133 GWh. Sammenlagt er 8,4 TWh ny kraftproduksjon i Norge godkjent under elsertifikatordningen. I mai 2019 nådde Norge og Sverige fellesmålet for 28,4 TWh ny fornybar kraftproduksjon.

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	2. kvartal 2019			Sum 2019		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	4	14	39	17	44	127
Opprusting og utvidelse	5	2	100	7	8	127
Vannkraft > 10 MW	1	23	56	1	23	56
Vindkraft	1	103	350	1	103	350
Sum	11	142	544	26	178	660

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet, og for året til og med utløpet av kvartalet. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert. Disse tallene inngår også i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift.

Tabell B: Endelig avslag	2. kvartal 2019			Sum 2019		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	1	4	11	9	33	101
Opprusting og utvidelse	2	1	4	2	1	4
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	0	0	0	1	10	34
Sum	3	5	15	12	44	139

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og for året til og med utløpet av kvartalet. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell C: Ny produksjon	2. kvartal 2019			Sum 2019		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	5	16	49	11	49	153
Opprusting og utvidelse	5	149	305	7	253	324
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	0	0	0	1	54	192
Sum	10	165	354	19	355	669

Tabellen viser ny produksjon satt i drift i gjeldende kvartal, så langt NVE har fått melding om dette.

Tabell D: Endelig tillatelse, ikke idriftsatt

	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	49	232	673	351	953	2 884	400	1 185	3 558
Opprusting og utvidelse	11	245	654	54	448	931	65	693	1 585
Vannkraft > 10 MW	8	299	954	14	380	1 001	22	679	1 955
Vindkraft	21	2 514	8 571	29	2 196	7 619	50	4 709	16 190
Sum	89	3 290	10 852	448	3 977	12 436	537	7 267	23 288

Tabellen viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabell D1: Under bygging, teknologi og idriftsettelsesår [GWh]

	2019	2020	2021	Totalt
Små vannkraftverk (<10 MW)	362	276	36	673
Opprusting og utvidelse	20	341	293	654
Vannkraft > 10 MW		565	388	954
Vindkraft	4 545	3 274	752	8 571
Totalt	4 927	4 457	1 469	10 852

Tabellen viser forventet år for idriftsettelse for ny kraftproduksjon som er under bygging. Idriftsettelsesåret er basert på årstall som er oppgitt i fremdriftsplan i forbindelse med godkjenning av detaljplan, eller publisert av utbygger i forbindelse med nyhetssaker eller andre steder.

Tabell D2: Vannkraftverk «gitt tillatelse, ikke bygd» per fylke .

	Små vannkraftverk (< 10 MW)		Over 10 MW inkludert opprustning og utvidelse	
Fylke	Antall	GWh	Antall	GWh
Østfold	2	8		
Akershus				
Oslo				
Hedmark	4	12	2	49
Oppland	9	99	1	3
Buskerud	8	22	6	91
Vestfold				
Telemark	27	156	5	218
Aust-Agder	10	103	2	53
Vest-Agder	14	78	5	225
Rogaland	26	196	4	56
Hordaland	62	512	12	244
Sogn og Fjordane	63	609	10	493
Møre og Romsdal	23	146	4	51
Trøndelag	27	235	3	113
Nordland	55	540	11	269
Troms	19	146	2	65
Finnmark	2	24	1	3
Totalsum	351	2 884	68	1 932

Tabellen viser fylkesvis fordeling av potensialet fra stadiet «gitt tillatelse, ikke bygd» i tabell D fordelt på små vannkraftverk, vannkraftverk over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse. Fylkesvis fordeling av vindkraft er ikke med i denne kvartalsrapporten.

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og i tillegg saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	93	293	891	0	0	0
Opprusting og utvidelse	26	253	581	1	0	12
Vannkraft > 10 MW	4	692	2 269	0	0	0
Vindkraft	14	3 820	12 987	9	597	2 029
Sum	137	5 057	16 727	10	597	2 041

Tabellen viser saker som ved utløpet av kvartalet ikke har endelig vedtak uavhengig av stadier i saksbehandlingsprosessen i NVE, OED eller kommunen. Dette inkluderer meldinger, konsesjonspliktverdinger, søknader, innstillinger og vedtatte saker som ikke er endelige i form av at de påklaget. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergiloen, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling altså omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater	2. kvartal 2019		Sum 2019	
	Antall	GWh	Antall	GWh
Søknader under behandling	7		14	
Godkjente anlegg	10	133	17	582
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>	0	0	0	0
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>	10	133	17	582
Avslag	0		0	

Tabellen viser innkomne saker under behandling i NVE for godkjenning i elsertifikatsystemet samt godkjente og avslåtte anlegg i henholdsvis gjeldende kvartal og år. Vedtak som er påklaget vises ikke i tabellen. Se også NVEs nettsider for en prosjektsvis oversikt.

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunnlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller kommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs nettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret. For vindkraftverk gis det konsesjon for installert effekt. Med dagens vindkraftteknologi forventes brukstiden til i gjennomsnitt 3400 fullasttimer. Derfor er alle tall i GWh for vindkraft under behandling, med endelig avgjørelse og under bygging basert på en brukstid på 3400 timer fra og med første kvartal 2018.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter. Nærmere informasjon om de enkelte prosjektene er å finne på sakenes [nettsider](#)³ på nve.no.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

---

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <https://www.nve.no/konsesjonssaker/om-konsesjon/>

³ <https://www.nve.no/konsesjonssaker/>